રજુ કર્યા તારીખ	:	૨૫/૧૦/૨૦૧૮
દાખલ તારીખ	:	૨૫/૧૦/૨૦૧૮
ફેંસલ તારીખ	:	૦૧/૦૧/૨૦૨૪
અવધી : વર્ષ માસ દિવસ		

અમદાવાદનાં એડી.ચીફ મેજિસ્ટ્રેટ (કોર્ટ નં. ૧૦) સાહેબશ્રીની કોર્ટમાં

ફોજદારી કેસ નં.૯૭૮૭૯/૨૦૧૮
આંક–

ફરિયાદી : સરકાર શ્રી

વિરૂધ્ધ:–

આરોપી : (૧) સુધીરભાઈ લક્ષ્મણભાઈ પટેલ, ઉ.વ.૪૫,
રહે. એ/૨, અમર એપાર્ટમેન્ટ, સાંઈબાબા સોસાયટીની પાસે,
મેઘાણીનગર, અમદાવાદ.
(૨) દીપકભાઈ મંગળદાસ પટેલ, ઉ.વ.૪૦,
રહે. ૨૪, કમલકુંજ સોસાયટી, અંડરબ્રીજની પાસે,
શાહીબાગ, અમદાવાદ.

ગુન્હો : ઈ.પી.કો.ક–૩૨૩, ૨૯૪(ખ), ૫૦૬(૧), ૧૧૪ મુજબ

સરકાર તરફે એ.પી.પી.શ્રી સુપ્રલ શાહ
આરોપીઓ તરફે વિ. વ.શ્રી.

–// જજમેન્ટ //–

(૧) ફરિયાદ પક્ષનાં કેસની હકીકત ટૂંકમાં એવી છે કે, આ કામના આરોપીઓએ તા.૧૩.૦૬.૨૦૧૮ ના કલાક ૦૮:૪૫ વાગ્યાના સુમારે કુબેરેશ્વર મહાદેવની પાછળ ગલીમાં સૈજપુર બોઘા રાજકમલ એસ્ટેટના દરવાજા ખાતે આરોપીઓએ ભેગા મળી ફરીયાદીને લાફા તેમજ ગડદાપાટુનો માર મારી બિભત્સ ગંદી ગાળો બોલી બાકી નીકળતા પૈસા આપી દે નહીં તો જાનથી મારી નાખવાની ધમકી આપી ભાગી જઈ પાછળથી પકડાઈ જઈ ગુનો કરી ઈ.પી.કો.ક–૩૨૩, ૨૯૪(ખ), ૫૦૬(૧), ૧૧૪ મુજબ ગુનો નોંધી તપાસ

કરતાં આરોપીઓ વિરૂધ્ધ મળી આવેલ પુરતા પુરાવા આધારે હાલનું ચાર્જશીટ કરેલ છે.

(૩) સદર કામે આરોપી સામે કલમ–૨૯૯, ૩૫૩(૬) ધ્યાને રાખી કાર્યવાહી કરેલ છે.

(૪) સદર કેસના આખરી નિર્ણય અર્થે નીચે મુજબના મુદ્દા ઉપસ્થિતિ થાય છે.

– મુદ્દા –

૧.	શું ફરીયાદ પક્ષ નિ:શંકપણે પુરવાર કરે છે કે, આ કામના આરોપીઓએ તા.૧૩.૦૬.૨૦૧૮ ના કલાક ૦૮:૪૫ વાગ્યાના સુમારે કુબેરેશ્વર મહાદેવની પાછળ ગલીમાં સૈજપુર બોઘા રાજકમલ એસ્ટેટના દરવાજા ખાતે આરોપીઓએ ભેગા મળી ફરીયાદીને લાફા તેમજ ગડદાપાટુનો માર મારી બિભત્સ ગંદી ગાળો બોલી બાકી નીકળતા પૈસા આપી દે નહીં તો જાનથી મારી નાખવાની ધમકી આપી ભાગી જઈ પાછળથી પકડાઈ જઈ ગુનો કરી ઈ.પી.કો.ક–૩૨૩, ૨૯૪(ખ), ૫૦૬(૧), ૧૧૪ મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરેલ છે ?
૨.	શું હુકમ ?

(૫) ઉપરોકત મુદ્દાઓ પરત્વેના નીચે જણાવેલ કારણોસર મારા તારણો નીચે મુજબ છે.

૧. નકારમાં

૨. આખરી હુકમ મુજબ.

–: કા ર ણો :–

(૬) પુરાવાના બોજા અન્વયે પ્રસ્થાપિત સિધ્ધાંત ધ્યાને લેતાં અને તે અન્વયેની જોગવાઈઓ ધ્યાને લેતાં

101. Burden of proof. –– Whoever desires any Court to give judgment as to any legal right or liability dependent on the existence of facts which he asserts, must prove that those facts exist. When a person is bound to prove

the existence of any fact, it is said that the burden of proof lies on that person.

102. On whom burden of proof lies. –– The burden of proof in a suit or proceeding lies on that person who would fail if no evidence at all were given on either side.

103. Burden of proof as to particular fact. ––The burden of proof as to any particular fact lies on that person who wishes the Court to believe in its existence, unless it is provided by any law that the proof of that fact shall lie on any particular person.

104. Burden of proving fact to be proved to make evidence admissible. –– The burden of proving any fact necessary to be proved in order to enable any person to give evidence of any other fact is on the person who wishes to give such evidence.

105. Burden of proving that case of accused comes within exceptions. –– When a person is accused of any offence, the burden of proving the existence of circumstances bringing the case within any of the General Exceptions in the Indian Penal Code (45 of 1860), or within any special exception or proviso contained in any other part of the same Code, or in any law defining the offence, is upon him, and the Court shall presume the absence of such circumstances.

(૭) સદર કામે ફરીયાદી ઘનશ્યામભાઈ શાકરીયાનું આંક–૦૪ થી પ્રોસેસ જોતાં અને વોરંટ ઉપરનો શેરો જોતાં આવી કોઈ વ્યકિત સ્થળ પર રહેતી નથી અને મકાન વેચાણ કરી જતાં રહેલ છે જેથી તેના કોઈ વેરએબાઉટ હાલ મળી આવવાની શકયતા રહેલ ન હોય ફરીયાદીની હાજરી ઉપલબ્ધ થયેલ નથી. સાહેદ દિલીપભાઈ નારણભાઈ ડોબરીયા પણ મકાન વેચી જતા રહેલ છે તથા સાહેદ પાર્થ રમેશભાઈ ગજેરા તથા સાહેદ રૂષિક શાંતીલાલ સુજીત્રા પ્રયત્ન છતાં હાજર થયેલા નથી અને અમદાવાદ છોડી સુરત જીલ્લામાં જતા રહેલાનું જણાતું હોય તેમના કોઈ ચોકકસ સરનામા મળી આવેલ નથી. આ સિવાય કોઈ પંચસાહેદ કે અન્ય કોઈ સાહેદ દર્શાવેલ નથી. ફકત તપાસ અધીકારી દર્શાવેલ છે. વધુમાં, કોઈ સ્વતંત્ર સાહેદ રેકર્ડ પર દર્શાવેલ ન હોય સદર કામે પી.એસ. ઓને તપસાવામાં આવે તો ફકત ફરીયાદ રેકર્ડ પર આવે પરંતુ ફરીયાદના તત્વો પુરવાર થઈ શકે નહી તથા સદર કામે તપાસ કરનાર ને તપાસવામાં આવે તો ફકત તપાસની કાર્યવાહી નો રીપોર્ટ રેકર્ડ પર આવે અને મહત્વના સાહેદોના અભાવમાં ફરીયાદીના તત્વો પુરવાર થઈ શકે નહી વધુમાં સીધા પુરાવાના અભાવમાં આડકતરો એટલેકે સમર્થનકારી પુરાવો મળે તો પણ આરોપી સામે પુરાવાની ચેન કમ્પલીટ રીતે જોડાય નહી અને અંતે આરોપી ને પ્રસ્થાપિત સિધ્ધાંત મુજબ શંકાનો લાભ મળે તેવા સંજોગોમાં મહત્વના સાહેદોના અભાવમાં વધુ પુરાવો લેવામાં આવે તો પણ કોઈ ફળદાયી પરીણામ મળે નહી અને અંતે ટુટ્રાયલ પ્રેકટીસ માં પરીણમે તે સંજોગોમાં આટલા વર્ષો બાદ કોઈ સીધો પુરાવો મળી આવવાની હાલ શકયતા રહેલ નથી.

<u>સદર કામે પુરાવાના કાયદાની કલમ અન્વયે સાબીત થયેલાની વ્યાખ્યા ધ્યાને લેતાં</u>

"Evidence". ––"Evidence" means and includes ––

(1) all statements which the Court permits or requires to be made before it by witnesses, in relation to matters of fact under inquiry; such statements are called oral evidence;

(2) 4[all documents including electronic records produced for the inspection of the Court;]

such documents are called documentary evidence.

“Proved”. –– A fact is said to be proved when, after considering the matters before it, the Court; either believes it to exist, or considers its existence so probable that a prudent man ought, under the circumstances of the particular case, to act upon the supposition that it exists.

“Disproved”. –– A fact is said to be disproved when, after considering the matters before it, the Court either believes that it does not exist, or considers its non-existence so probable that a prudent man ought, under the circumstances of the particular case, to act upon the supposition that it does not exist.

“Not proved”. –– A fact is said not to be proved when it is neither proved nor disproved.

અહીંયા સદર કામે રજુ થયેલ પુરાવો જોતાં આરોપી સામે આક્ષેપીત ગુનાની કલમોના તત્વો સંતોષાતા નથી અને આરોપી સામે કલમોના તત્વો સંતોષાતા ન હોય તેવા સંજોગોમાં પ્રસ્થાપિત સિધ્ધાંતો મુજબ આરોપીને તકસીરવાન ઠેરવી શકાય. બનાવના સ્થળે આક્ષેપીત કૃત્ય સાથે આરોપીની ઓળખ પ્રસ્થાપિત થતી ન હોય કૃત્ય સાથે આરોપીને જોડતી કડી મીસીંગ થાય છે.

<u>સદર કામે સાહેદોએ આપેલો પુરાવો અને વિશ્વસનીયતા બાબતે પુરાવાના કાયદાની કલમો ધ્યાને લેતાં,</u>

155. Impeaching credit of witness. – The credit of a witness may be impeached in the following ways by the

adverse party, or, with the consent of the Court, by the party who calls him: –

(1) by the evidence of persons who testify that they, from their knowledge of the witness, believe him to be unworthy of credit; o to give his evidence;

(3) by proof of former statements inconsistent with any part of his evidence which is liable to be contradicted;

Explanation. –– A witness declaring another witness to be unworthy of credit may not, upon his examination-in-chief, give reasons for his belief, but he may be asked his reasons in cross-examination, and the answers which he gives cannot be contradicted, though, if they are false, he may afterwards be charged with giving false evidence.

156. Questions tending to corroborate evidence of relevant fact, admissible. –– When a witness whom it is intended to corroborate gives evidence of any relevant fact, he may be questioned as to any other circumstances which he observed at or near to the time or place at which such relevant fact occurred, if the Court is of opinion that such circumstances, if proved, would corroborate the testimony of the witness as to the relevant fact which he testifies.

157. Former statements of witness may be proved to corroborate later testimony as to same fact. –– In order to corroborate the testimony of a witness, any former statement made by such witness relating to the same fact at or about the time when the fact took place, or

before any authority legally competent to investigate the fact, may be proved.

158. What matters may be proved in connection with proved statement relevant under section 32 or 33. –– Whenever any statement, relevant under section 32 or 33, is proved, all matters may be proved either in order to contradict or to corroborate it, or in order to impeach or confirm the credit of the person by whom it was made, which might have been proved if that person had been called as a witness and had denied upon cross-examination the truth of the matter suggested.

<u>સાહેદોની જુબાની અને નિવેદન વાસ્તવીક સંજોગોમાં આક્ષેપીત ગુના સાથે સાંકળતા</u>

જયારે સાહેદ સોગંદ ઉપર જુબાની આપે છે ત્યારે તેઓ પોતાના જ્ઞાન અને માહીતી મુજબ સાચુ જ બોલતા હોય છે, સિવાય કે તેનાથી વિરૂધ્ધની હકીકતો સાબિત કરવામાં આવે, જયાં સુધી એવી હકીકત સાબિત કરવામાં ના આવે કે સાહેદને ખોટુ બોલવા કોઈ કારણ છે ત્યાં સુધી તેમની જુબાની વિશે શંકા કરવા કોઈ કારણ રહેતું નથી. ક્રિમીનલ જસ્ટીસ સિસ્ટમમાં સત્ય શું છે તેનો નિર્ણય કરવા માટે ફરિયાદ પક્ષ ધ્વારા પ્રસ્તુત કરવામા આવેલ પુરાવાની છણાવટ ઉપર આધાર રહેલ છે, પુરાવાની છણાવટ કેવી રીતે કરવી તે માટેના કોઈ ચોકકસ નિયમો ઘડવામા આવેલા નથી કારણ કે દરેક કેસની હકીકતો, પુરાવો આજુબાજુના પરીબળો, તે તમામે તમામ હકીકતો ભિન્ન ભિન્ન પ્રકારના હોય છે. નામદાર સવોચ્ચ અદાલતે ૨૦૦૦ સુપ્રિમ કોર્ટ કેસીસ ૨૪૭ (ક્રિમીનલ) સ્ટેટ ઓફ હિમાચલ પ્રદેશ વિરુધ્ધ લેખરાજના ચુકાદામા ઠરાવ્યા મુજબ જયારે કોઈ ફોજદારી કેસમા કેસની પરિસ્થિતિ, તમામ પરીબળો તેમ જ ફરિયાદ પક્ષ તરફથી રજૂ કરવામા આવેલ પુરાવાનુ મુલ્યાંકન કરવાનું હોય ત્યારે તેમા

વિરોધાભાષ, અતીરેકના કારણે ફરિયાદ પક્ષના સમગ્ર કેસને અસર થતી ના હોય તો તેવો પુરાવો સ્વીકારી શકાય છે, કારણ કે કયારેક આવી વિસંગતતા, વિરોધાભાસ અગર તો અતિરેકતા સાહેદ એવા ભય સાથે ઉત્પન્ન કરતા હોય છે કે અદાલત તેઓના ઉપર અવિશ્વાસ કરી ના બેસે.

It is also our experience that invariably the witness add embroidery to prosecution story perhaps for the fear of being disbelieved, but that is not the ground to throw the case overboard, if true in main. If there is ring of truth in the main,the case should not be rejected.

નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે સદર ચુકાદામા એવું પણ જણાવેલ છે કે ફરિયાદ પક્ષ ધ્વારા રજૂ કરેલ પુરાવાનું જીવનની વાસ્તવીકતા ને નજર સમક્ષ રાખીને મુલ્યાંકન કરવું જોઈએ, માત્ર ટેકનીકલ કારણોસર આખોય પુરાવો ડીસકાર્ડ કરવો જોઈએ નહીં. સાહેદે આપેલી જુબાની કઈ પરીસ્થિતિમા આપેલ છે કઈ પરીસ્થિતિમા બનાવ બનેલ છે, બનાવ બન્યા બાદની સ્થિતિ, સાહેદનું જ્ઞાન, બનાવ વખતના પરીબળો, કેવા સંજોગોમા જુબાની આપેલ છે તે હકીકતોને અનુલક્ષીને જ પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરવું જોઈએ. જે માટે ફરિયાદ પક્ષે નીચે મુજબના સાહેદોનો પુરાવો રજૂ કરેલ છે. ત્યારે ફરિયાદ પક્ષે આક્ષેપિત ગુનાના આવશ્યક તત્વો રેકર્ડ પરથી શંકાથી પર સાબિત કરવાના રહે છે.

સદર કામે સાહેદએ આપેલ પુરાવો ધ્યાને લેતાં સાહેદોએ તેમના નિવેદન મુજબ બનાવના સ્થળ બાબતે આરોપીના કૃત્ય બાબતે અને બનાવ સ્થળે આરોપીની હાજરી તથા આરોપીના કૃત્ય બાબતે વિશ્વસનીય પુરાવો આપેલ ન હોય, આરોપી સામે શંકાથી પર પુરાવો આવતો ન હોય આરોપીને તકસીરવાન ઠેરવી શકાય નહીં અને આરોપીને બન્ને તરફની શકયતા હોય તેવા સંજોગોમાં આરોપીને શંકાનો લાભ મળવા પાત્ર થાય છે.

(૮) પ્રસ્તુત કેસમાં આરોપીઓ વિરૂધ્ધ ભા.દં.સંહિતાની કલમ ૩૨૩, ૨૯૪(ખ), ૫૦૬(૧), ૧૧૪ મુજબનાં ગુનાનું તહોમત રહેલ છે.ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૦૧ થી ૧૦૩ અન્વયે આરોપી વિરૂધ્ધનો આરોપ નિ:શંક પણે પુરવાર કરવાનો બોજો પ્રોસી.પક્ષે રહેલ છે. રેકર્ડ પર નો પુરાવો જોતાં આરોપીઓને તકસીરવાન ઠરાવી શકાય તેવો પુરાવો રજુ થયેલ નથી.આમ,ઉકત હકીકતે કેસની ઈન્સાફી કાર્યવાહી આગળ વધારવામાં આવે તો પણ કોઈ હેતુસરે તેમ ન હોય, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે એ.આઈ.આર. ૧૯૮૮ સુ.કો.૭૦૯ માધવરાવ જે સીંધીયા વિરુધ્ધ શંભાજીરાવ સી.અન્જરેના ચુકાદાનો અભ્યાસ કરતા પારા–૭ માં ઠરાવેલ છે કે It is also for the court to take into consideration any special features which apper in a particular case to consider whether it is expedient and in the interest of justice to permit a prosecution to continue. This is so on the basis that the court cannot be utilized for any oblique purpose and where in the opinion of the court chances of an ultimate conviction are bleak and therefore, no useful purpose is likely to be served by allowing a criminal prosecution to continue, the court may while taking into consideration the special facts of a case also quash the proceeding een though it may be at a preliminary state. ઉપરોકત ચુકાદો એ.આઈ.આર.૨૦૧૨ સુ.કો.૪૯૯ શ્રીજી ઉર્ફે પપ્પુ અને બીજા વિ.રાધીકા અને બીજામાં રીફર કરવામાં આવેલ છે. આમ, સદર ચુકાદો વંચાણે લેતા તેમાં નામદાર હાઈકોર્ટ ધ્વારા ઉચિત કીસ્સામાં કાર્યવાહીમાં આગળ વધવાનુ યોગ્ય ન જણાય તો ફરિયાદ કવોશ કરવા સબંધેની ચર્ચા કરેલ છે. વધુમાં નામદાર એપેલ ેટ કોર્ટની વખતો વખતની સ્પીડી ટ્રાયલ ચલાવવાની ગાઈડ લાઈન ધ્યાને લેતા જયારે આરોપી ને તકસીરવાન ઠરાવી શકાય તેવા કોઈ પણ ચાન્સ રહેલ ન હોઈ કે શકયતા રહેલ ન હોય તો તેવી કાર્યવાહી આગળ ચલાવવી તે અદાલતના પ્રોસ ેસ ના દુરઉપયોગ સમાન ગણાશે. જેથી ફરિયાદ પક્ષનો વધુ પુરાવો નોંધવામાં

આવેલ નથી. વધુમાં સદર કામે રેકર્ડની હકીકત જોતા હાલની ટ્રાયલ ચલાવવામા આવે તો પણ કોઈ મહત્વનો પુરાવો મળી આવે તેમ ન હોઈ અને આરોપીને તે રીતે લાભ મળે તેવા સંજોગો મા મોહનલાલ વિ. સ્ટેટ ઓફ પંજાબ (સુપ્રીમ કોર્ટ) તથા સતીષ મહેરા વિ.દીલ્લી એડમીનીસ્ટ્રેશન નો નામ.સુપ્રીમ કોર્ટનો ચુકાદો ધ્યાને લેતા જયારે કોર્ટને ફેરલી એવુ લાગે કે કનવીકશનની કોઈ શકયતા રહેલ નથી ત્યારે ફકત ફોર્માલીટી માટે પ્રોસીજર કમ્પલીટ કરવાની જરૂરત રહેતી નથી.તે તમામ સંજોગો ધ્યાને લેતા, ફરિયાદ પક્ષે રજુ કરવામાં આવેલ આક્ષેપો પુરાવાથી પુરવાર થતા ન હોઈ મુદા નં.૧ ફરિયાદ પક્ષ પુરવાર કરી શકેલ ન હોય તેનો જવાબ નકારમાં આપી મુદ્દા નં.૨ અન્વયે નીચે મુજબનો આખરી હુકમ કરવામાં આવે છે.

–// હુકમ //–

૧.	આ કામનાં આરોપીઓને ક્રિ.પ્રો.કોડ કલમ ૨૪૮(૧) અન્વયે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૨૩, ૨૯૪(ખ), ૫૦૬(૧), ૧૧૪ મુજબનાં શીક્ષાપાત્ર ગુનાનાં તહોમતમાંથી પુરતા પુરાવાનાં અભાવે શંકાનો લાભ આપી મુકત કરવામાં આવે છે.
૨.	મુદ્દામાલ પાવતી મુજબના મુદ્દામાલનો અપીલ સમય બાદ નાશ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
૩.	આરોપીઓએ અગાઉ આપેલ જામીન ક્રિ.પ્રો.કોડ કલમ ૪૩૭(એ)અન્વયે વધુ છ માસ સુધી ચાલુ રાખવામાં આવેલ છે.

હુકમ આજરોજ ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી સંભળાવી જાહેર કર્યો.

(જતીનકુમાર શાંતિલાલ શાહ)
દસમી કોર્ટ મેજીસ્ટ્રેટ
અમદાવાદ
UI Code No.GJ00936

તા.૦૧/૦૧/૨૦૨૪
અમદાવાદ